

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben háshoz hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszadadja vagy megörökösíti nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, április 3.

Meglepő határozat.

Mikor már-már ölebe hullana a koalíciónak az érett gyümölcs, anélkül, hogy elveit fel kellene adnia, csak éppen egy kis várakozási időt kérnek tőle, hogy alaposan lehessen rendezni a dolgokat, akkor áll elő a legnagyobb nehézség — a koalíció nem akar ilyen feltétellel kormányalakításra vállalkozni vagy azt támogatni.

Az utolsó napi hírek s még inkább a koalíció vezérének Kossuth Ferencnek két lapban megjelent irányító cikkei után az hittük, hogy most már, ha nem is éppen simán, ha nem is minden nagyobb nehézség nélkül, de mégis menni fog a dolog s a hosszas válság és törvényen kívüli állapot után megnyílik a kibontakozás útja.

A koalíció vezérő-bizottságának mai határozata után meghiúsult ez a reményesség is. A válság tovább tart. Valószínűleg kisebbségi kormányral tesznek kísérletet, ami pedig annyit tesz, hogy költségvetés, ujonczozás nem lesz, ellenben elnapolják az országgyűlést s huzzák-halasztják a dolgot, belügyeink nem haladnak, a rendszerváltozás elmarad, míg végre is egy újabb választás izgalmainak teszik ki az országot.

Sokszor hallottuk már e válság folyamán a koalícióra alkalmaztatni a klasz-

szikus mondást, hogy győzni tud, de a győzelmet felhasználni nem tudja. Ha a most kínálkozó helyzetben kivonja magát a koalíció a kabinet-alakítás feladata alól, akkor méltán mondhatják azt a koalícióra, hogy győzelmével élni nem tud s akkor méltán illetné a vád, hogy az ország mérhetetlen kárára tovább is válságban hagyja a parlamentarizmust s magát az államot.

Kossuth Ferenc a koalíció vezére közvetlenül a hétfői döntő értekezlet előtt ezeket írta pártjának hivatalos lapjában:

»Axiomaszerű igazság az, hogy ha egy nehézséget a pártom nem tud ma megoldani, jobb ha ezt két év múlva, s addig a hatalom tényleges birtokában lévén, igyekszik majd megoldani, mint az, ha nem lesz a hatalom birtokában; hanem esetleg 4—5 választással deczimált párt lesz.

Ha elveim más részét megvalósíthatom, ha a választási törvényt is revideálhatom, nemzetemet megerősíthetem, mi alatt két évig egy megoldásra várok, akkor jobb ezt megtennem, mint elveim semmi részét nem valósítani meg, a választási törvényt nem revideálni, nemzetemet semmi téren nem erősíteni meg és mégis csak várni.

Nekem személyesen erre nézve megvan már az én megalkotott véleményem. En hazám helyzetében azt a jelszót, hogy *mindent vagy semmit*, nem helyeslem. Ha pártom hatalomra juthat úgy, hogy programja egy részét megvalósíthatja s

a többit nem adja fel, hanem előre megállapított időre elodázza csak, akkor igenis igyekszem pártomat hatalomra juttatni; ezt kötelességemnek vélem hazám, elveim, pártom iránt, mert üdvösebb hazámra, elveimre, pártomra az, ha a hatalom birtokán kívül várunk.

Tudom, hogy a mi hazánk a jelszavak hazája és ismerem a jelszavakat, amelyek ilyen felfogás ellen lesznek szegedhetők: de én tisztán látom a helyzetet és engem jelszavak el nem vakítanak.

Csodálatos dolog, hogy a vezérnek ilyen határozott nyilatkozata után alig 24 órával más álláspontra helyezkedett a bizottság.

Avval indokolják ezt, hogy időközben kiszült, hogy a közös hadügyminisztérium elköltötte a 450 milliónak nagyobbik felét.

Ez kétségkívül sajnos és a régi rendszert jellemző dolog, de ezen már nem változtathat a koalíció. Aki tud józanul itélni, az nem fogja amiatt vádolni sem a koalíciót, sem a függetlenségi pártot. Csak hajtsák végre lelkiismeretesen programjukat, nyugodtak lehetnek, hogy a mások által elköltött milliók miatt senki sem fog nekik szemrehányást tenni.

Guizot mondja, hogy a politikai pártok legnagyobb erénye, ha annak, amit *akarnak*, feltudják áldozni azt, amit *szeretnek*.

Itt még tulajdonképpen nincs is szó feláldozásról vagy lemondásról, hanem csak két esztendei várakozásról.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Regény négy fejezetben.

Írta: Deér.

(Vége.)

III.

— Tekintetes Törvényszék! Beismerek mindent, nem tagadok semmit. Igen, megöltem azt az asszonyt, lelőttem, mint lelőjjük a veszett ebet, — hogy ha már minket megmart, másnak ne árthasson.

— És nem sajnálom, hogy megöltem. Lelkem nyugodt, mert érzem, hogy igazán cselekedtem.

— De elmondom, hogy történt. Nem hallgatók el semmit.

— Ifjan, tapasztalatlanul jöttem ebbe a nagy városba, telve szent lelkesedéssel, ragyogó, színes álmokkal, dolgozni akartam, hogy hasznos számottevő munkása legyek a társadalomnak. Faluról jöttem. Ott hagytam szerető, édes anyámat, meg egy hűséges, szerető szívű leányt. Ugy váltam el tőlük, hogy újra vissza-

térek hozzájuk s aztán nem fogom elhagyni őket soha és élünk majd csendes boldogságban igaz szeretetben.

— Dolgoztam s álmaim valóra váltak. Neves, híres ember lett belőlem s én büszkén, boldogan hirdettem azoknak az egyszerű embereknek, — kik ott a faluban vártak rám, — hogy nem hiába jöttem el tőlük. Beteljesedett, amire szívem vágyott s nemsokáig kell már várniok, hogy hazatérjek közbük babérral koszoruzva.

Akkor hozta utamba végzetem azt az asszonyt. Fialat voltam és tapasztalatlan. Ő meg kitanult ravasz és gonosz. Nem volt nehéz a munkája. Rabja lettem gyilkos szépségének. És ő, kit százan és százan rajongtak körül s kinek egy mosolyáért ezren törték magukat, — mondom, ez a gonosz, gyönyörűségűs syréni engem választott ki a sok közül.

— És én hittem neki. Hittem, mikor szerelmet hazudott, mikor ajkait csókra nyujtotta, s karjait ölelésre tárta.

— Örültem pazaroltam rá. Egész vagyono-

mat reá költöttem és boldog voltam, ha örömet szerezhettem neki. Még szegény anyám megtakarított filléreit is elkoldultam, hogy egy örült szeszélyének eleget tehessek. Mert már akkor dolgozni nem tudtam. Agyam, egész lelkem megbénult s egész valómat halálos fáradtság fogta el. De azért biztam benne, hittem szerelmében, mert ördögi fondorlattal tudta elhitetni velem, hogy csak engem szeret s szeretni fog mindig, ha semmi se lesz, — s ha kell, megosztja velem a szegénységet is, csak mellettem maradhasson. — Mikor ezt mondta, elhatároztam, hogy egy időre pihenésre térek. Elmondtam neki, hogy fáradt vagyok, — halálosan fáradt s hívtam őt, hogy menjünk valahova messze, csendes, békés helyre, hol csak egymásnak élünk s lelkem újra föléled, fáradt agyam újra megtanul gondolkozni, teremteni.

— Boldogan egyeztettem bele; még ő beszélt ragyogó színekkel, olvadó szerelemmel arról a boldog, idyllikus életről, mi reánk vár. Ki ne hitt volna neki?!

— Én is hittem. Nem gondoltam senkire;

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

angol divatszabó cég

☞ Szövetek és bélések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be. ☞

Nagyvárad,
Fő-utca.

(Uri Casinó-épület)
TELEFON 520.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít *férfi öltönyöket*, s minden e szakba vágó ruhaneműket. — *Női costümök*. valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

Ha az egyesült ellenzék a válság kezdetén hajlandó volt a nagyobb katonai követelések elodázásával elodázni saját programjából is a magyar vezényletre vonatkozó részt, nincs ok, miért ne lehetné azt meg ma is.

A vezérő bizottság mai határozatában csak az a megnyugtató, hogy a határozatot egyhangulag hozták s így a koalíció egysége nincs megbontva. Ez reményt nyújt rá, hogy az új alap némi kibővítésével vagy korrigálásával mégis csak eljutunk az annyira óhajtott kibontakozáshoz.

A váci választás.

Vácson tegnap volt a képviselőválasztás: két jelölt állt egymással szemben: mindkettő függetlenségi. A párt hivatalos jelöltje *Bottlik* János, kinek érdekében, mint Vácáról jelentik nekünk, *Barabás* Béla, a volt képviselő Vácra időzik. *Bottlik*kal szemben áll dr. *Hoffmann* Ottó, a volt ifjúsági vezér, aki szintén *Kossuth*-párti programmal lépett fel és aki mellett egyetemi ifjak buzgólkodnak. A pártok a nagy eső miatt igen rendetlenül vonultak fel. A választást szabályszerűen megnyitották és sorshuzás útján eldöntötték, hogy a *Bottlik*-párt szavaz először. Hírünk vételekor még mindig ez a párt szavaz, győzelme igen valószínű.

Hoffmann Ottó délután 1 órakor visszalépett s így *Bottlik* egyhangulag lett megválasztva Vác képviselőjévé. A visszalépéskor *Bottlik*knak 1000 szótöbbsége volt és még öt faluja nem szavazott le.

A politikai válság.

A válság ügyében nevezetes nap volt a mai, de még mindig nem döntő. Bár az új kibontakozási terv a vezérő bizottság elé került s ez, hír szerint nem fogadta el a tervet, de ez még nem végleges, mert e tervnek részlet kérdései még hiányosak.

Nincsenek ugyanis készen még az ugyneve-

zett kikapcsolási számításokkal és *Pitreich* ezek ügyében legkésőbb csütörtökre, de talán már szerdán ismét Budapesten lesz. Addig a király okvetlen itt marad, ami körülbelül azt is jelenti, hogy addig döntést sem várhatunk.

Tehát a »kikapcsolás« kérdése nincsen tisztában; a koalícióval szemben pedig épen-séggel nincsenek eloszlatva a kikapcsolási tervvel megkísérelt megoldás ellen táplált aggodalmak és még mindig nagy nehézségek vannak, melyeknek leküzdése igen kétséges.

A válságról szóló híreink a következők:

Andrássy a királynál.

A mai nap első eseménye, hogy a király gróf *Andrássy* Gyulát fogadta. A kihallgatás 10 órától fél 11-ig tartott. Ezen a kihallgatáson ő felsége elmondta *Andrássy*nak az új kibontakozási tervet. *Andrássy* ad referendum vette, illetőleg bejelentette a királynak, hogy a tervét a koalíciós többség vezérő bizottságával közölni fogja, amit a király helyeselt.

Ő felsége egyben megkérte *Andrássy*t, hogy arra az esetre, ha holnapig nem lehetne tendőbe jönni, hasson oda, hogy a képviselőház újból elnapoltassék, illetőleg addig ne tartson ülést, míg új kormány nincsen. *Andrássy* a megbízatásnak ezt a részét elvállalta. *Andrássy* a kihallgatás után lakására ment, ott átöltözködött és ájtott a Royalba, a függetlenségi pártkörbe, ahol a vezérő bizottság várta.

A kihallgatásról a félhivatalos könyomatos *Nagy* Távirati Iroda jelenti: *Andrássy* Gyula gróf ma meghívást kapott ő felségéhez és délelőtt 10 órakor megjelent kihallgatáson. A kihallgatás körülbelül fél óráig tartott. A kihallgatás után *Andrássy* Gyula gróf a Royal-szállóba ment, hol az egyesült ellenzék vezérő bizottságának ülésén megjelent.

Gróf *Andrássy* Gyula megbízást kapott arra, hogy a vezérő bizottsággal közölje a korona álláspontját, mely az audiencián kifejtetett.

A vezérő bizottság ülése.

Gróf *Andrássy* Gyula audienciájáról érkező híreket leste ma jóformán az egész függetlenségi párt a Royal szállóban levő klubhelyiségben.

Az éjszakai órákban elterjedt hírek teljesen felgyulasztották a fantáziákat s ezzel szemben az intranzigens hajlandóságot is meglepő módon enyhítette. Azok között, akik itt vannak a pártkörben, majdnem teljes a meggyőződés abban, hogy *kellő garanciák mellett még a katonai kérdések kikapcsolása esetén is meg lehet csinálni a kabinetet*. Igaz ugyan, hogy a pártnak harcos elemei nem jöttek el.

Kossuth Ferencz, *Tóth* János, *Thaly* Kálmán, *Polonyi* Géza, gróf *Batthyány* Tivadar, *Holló* Lajos, gróf *Zichy* Jenő, *Eötvös* Károly, gróf *Zichy* Aladár, báró *Kaas* Ivor, *Sághy* Gyula, *Gulner* Gyula, *Szederkényi* Nándor, és *Vázsonyi* Vilmos.

Eszerint a hiányzók lajstroma elég sokat beszél. Nincsen az ülésen: *Ugron* Gábor, gróf *Apponyi* Albert, báró *Bánffy* Dezső, *Komjáthy* Béla, *Rakovszky* István, *Hock* János, *Barabás* Béla, *Justh* Gyula.

Gróf *Apponyi* Albert délvidéken van, *Justh* Gyula, mint a képviselőház elnöke nem akar részt venni a vezérő bizottság ülésén.

A vezérő bizottság ülése ötvened óra hosszat már folyt, amikor gróf *Andrássy* Gyula megjelent és kijelentette, hogy ő felsége hajlandó a koalíciót bizni meg habinet alakítással, ha a programból a katnai kérdéseket a véderő végleges reformjáig kikapcsolják.

A vezérő bizottság egy része hajlandó lett volna a kikapcsolásra, ha a 450 millió korona új beruházási költség megszavazása is függőben maradt volna. De mikor kitudódott, hogy a hadügyi kor-

elfeledtem az édes anyát, ki szivszorongva várja haza egyetlen fiát, — elfeledtem az egyszerű, melegsivű leányt, ki tán lassan hervad hasztalan szerelmese után. Elfeledtem hirt, dicsőséget mindent, mindent, . . . csak azt a bűbájos asszonyt láttam . . .

— De minék modjam tovább tekintetes törvényszék! A többit ugyis tudják már . . .

— Az utolsó perczben aztán ott találtam azt az asszonyt egy kiélt, kopaszodó pénzember karjaiban, kinek kaczagva suttopta el, — hogy engem mennyire rabjává tett s aztán együtt kacagtak azon, hogy micsoda mulatságos meglepetés lesz az számomra, ha üresen találok a fészket . . . honnét ő, — a csábos syrén, — más karjain röppent ki, — mikor engem már tönkretett, kifosztott, mikor már látta, hogy tovább nincs, mit pazarolnia, mikor engem elszakított azoktól, kiket igazán szerettem, kik engem igazán szerettek . . .

— Hogy is léptem volna én akkor, ezek után azoknak a jóságos, tisztaszívű embereknek a szeméi elé, . . . én, ki el tudtam feledni őket egy hitvány, egy gonosz néemberért, kinek csak a pénzem, a nevem, a dicsőségem kellett s mikor mindezt elemészttette, felfalta . . . akkor vihogva siklott volna tovább . . . hogy folytassa

ott, ahol elhagyta . . . hogy tudja Isten, — hány embert döntsön utánam a romlásba . . . a pusztulásba, . . . a kétségbeesésbe . . .

— Hát én akkor megöltem azt az asszonyt, — tekintetes törvényszék, — és úgy érzem, hogy jól tettem. Meg kellett neki hálnia, el kellett pusztulnia s én tudom, — hogy sok derék becsületes embert mentettem meg ezzel a romlástól, a kétségbeeséstől . . .

— Ez a bűnöm, ezt cselekedtem. Egyebet nem tudok mondani és most nyugodtan várom bíráim ítéletét . . .

Lehajtotta fejét a rab, mikor leült sápadt arcát könnyek szántották végig s ő engedte, hađ folyanak le oda arra a durva darócra, mi testét fedte . . .

Csak akkor állt föl újra, akkor emelte föl fejét, mikor az ítéletet hirdették. És akkor egyszerre elfogta lelkét valami névtelen jóleső megnyugvás . . .

Felmentették . . .

Mikor meghallotta, úgy érezte, mintha valahonnan messziről édes, sejtelmes illat szállna oda hozzá, . . . mintha orgonavirág illatát hozta volna oda, a nyitott ablakon át besuhanó friss, tavaszi szellő . . .

el feledtem az édes anyát, ki szivszorongva várja haza egyetlen fiát, — elfeledtem az egyszerű, melegsivű leányt, ki tán lassan hervad hasztalan szerelmese után. Elfeledtem hirt, dicsőséget mindent, mindent, . . . csak azt a bűbájos asszonyt láttam . . .

— De minék modjam tovább tekintetes törvényszék! A többit ugyis tudják már . . .

— Az utolsó perczben aztán ott találtam azt az asszonyt egy kiélt, kopaszodó pénzember karjaiban, kinek kaczagva suttopta el, — hogy engem mennyire rabjává tett s aztán együtt kacagtak azon, hogy micsoda mulatságos meglepetés lesz az számomra, ha üresen találok a fészket . . . honnét ő, — a csábos syrén, — más karjain röppent ki, — mikor engem már tönkretett, kifosztott, mikor már látta, hogy tovább nincs, mit pazarolnia, mikor engem elszakított azoktól, kiket igazán szerettem, kik engem igazán szerettek . . .

— Hogy is léptem volna én akkor, ezek után azoknak a jóságos, tisztaszívű embereknek a szeméi elé, . . . én, ki el tudtam feledni őket egy hitvány, egy gonosz néemberért, kinek csak a pénzem, a nevem, a dicsőségem kellett s mikor mindezt elemészttette, felfalta . . . akkor vihogva siklott volna tovább . . . hogy folytassa

Miután az idén nagycsütörtök, péntek és szombat izraelita ünnepekre esik, mikor is üzletem zárva van; ennél fogva felkérem a t. vevőközönséget, hogy *czipő, kalap és férfi divatárú* cikkekben szükségletét már annál is inkább *előbb* beszerezni szivesismert „*kézimunka*“ *czipő, legujabb divatú kalap, nyakkendő és fehérnemű* cikkeimet.

Tisztelettel: **Leitner Lázár.**

mány 450 millió korvának — amelyet az országgyűlés nem is szavazott meg — már jelentékeny részét el is költötte a **vezérlő bizottság egyhangulag visszautasította a békés kibontakozás eme legújabb formáját és fenntartotta a koalíció programját teljes erejében.**

Gróf **Andrássy** Gyula ad referendum vette a vezérlő bizottság határozatát. Gróf **Andrássy** negyed tizenkét órakerült budai palotájából, ahol átöltözködött. A párt nagp társalgójában megjelentek és **Andrássy** mosolyogva sietett az elnöki szobába, ahol a tanácskozás még folyt. A tanácskozás a békés megoldás visszautasításával ért véget.

Ügyvédi kamarai közgyűlés.

Évről-évre megtarják gyűlésüket az ügyvédek, következetesen felhossa az érdemes kamarai titkár a legszembeszökőbb sérelmeket s meglehetünk róla győződve, hogy a jövő évi közgyűlésen ugyancsak a sérelmek még mindig orvoslás nélkül fognak felszínre vetődni.

Kivált a tultermelés az a fenyegető rém, a mely az ügyvédi kar létét veszélyezteti. Ez ellen akármiféle külső, erőszakos kezelést javasolnak, azt mindig le fogják szavazni. Társadalmi belső baj az ügyvédi tultermelés, ott kell az orvoslást megkezdeni.

A hatóságok ellen is hiába panaszkodnak az ügyvédek. Legtöbb hivatalnok nem a legjobb segítőtársat látja az ügyvédben, a ki kétszen, kihámozva viszi eléje a kérdést, hanem zaklatóját, a kit az ő fölséges nyugalmanak háborgatásáért még meg is fizetnek. Itt a panasz oka, a silány díjmegállapítás, a türelmetlen bánásmód miatt. Ezen is csak társadalmi uton lehet segíteni: az ügyvédek egy részének ki-nevezése által hivatalokba.

A kamara közgyűléséről következőkben számolunk be:

Hlatky Endre elnöklete alatt jelen voltak: dr. **Várady** Zsigmond, **Rádl** Ödön, dr. **Berkovics** Ferencz, **Ficzek** Lajos, **Jancsó** Dezső, **Mihelty** Adolf, dr. **Várnai** Ferencz, dr. **Gyémánt** Jenő, dr. **Mártonfy** Bogdán, dr. **Kabos** Béla, dr. **Duma** Flórián, dr. **Bárdos** Imre, **Kovács** Béla, dr. **Weiszberger** Lipót, dr. **Adorján** Emil, dr. **Mihelty** Lajos, **Zigre** Miklós, dr. **Székely** Adolf, dr. **Puskás** Béla, dr. **Telcsky** Béla, **Frankó** Endre, dr. **Weimann** Béla, **Tóth** István, dr. **Ardeleán** Jusztin, dr. **Várad** Ödön, dr. **Thury** László, dr. **Márkus** László, dr. **Wallner** Ödön, dr. **Némethy** Ferencz, dr. **Imrik** Gusztáv, **Keledi** József, dr. **Fenyő** Sándor, dr. **Medvigy** Gábor, dr. **Fássy** Lajos és dr. **Schweiger** Ede titkár.

A napirend első tárgya lett volna a tisztújítás, ezt azonban határozatképtelenség miatt nem tarthatták meg, két hét múlva rendkívüli közgyűlést hívnak e tárgyban össze. A pénztári és a számvizsgáló bizottság jelentését terjesztették elő, mindkettőt tudomásul vették.

Következett az ülés legfontosabb tárgya, az évi jelentés, melyet az igazságügyminiszterhez terjesztenek föl.

Dr. **Schweiger** Ede titkár terjesztette elő a szokott gondossággal és szakértelemmel szerkesztett jelentést, mely főbb részeiben a következők:

Nagy a tultengés az ügyvédek számában s a szám tulságosan szaporodik. Korlátozni kellene ezt az egészségtelen szaporodást olyformán, hogy a kötelező doktorátus mellett az ügyvédjelöltek 3 év helyett 5 évi joggyakorlatra köteleztessenek. Sérelem esik az ügyvédekre a bírói kinevezéseknél, ahol teljesen mellőzi az igazságügyminiszter az ügyvédi kart, amely pedig a legmagasabb kvalifikációval rendelkezik. Az ügyvédi rendtartás kérdése még mindig vajudik. A nagyváradi kir. ítélőtábla személyzete elégtelen, ismételtelen sürgeti a kamara egy új tanácselnöki és egy új bírói állás szervezését.

A bünvádi perrendtartás alakiságával nagyon nehézkes. A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságok kezében az ügyvédekre nézve nem megfelelő. A polgári törvénykönyv reformja lassan halad előre.

Ezeket ajánlja a kamara választmánya az igazságügyminiszter elé tárnai. A jelentést általános érdeklődés kísérte és nyomán hosszabb vita indult meg.

Frankó Endre szólott hozzá elsőnek, a ja-

vaslat azon része ellen szól, hogy az ügyvédjelöltek gyakorlati idejét 5 évben állapítsák meg. Ezzel szemben javasolja, maradjon a 3 évi gyakorlat.

Várady Zsigmond dr a javaslat érdekében szól. Tultömöttség van az ügyvédek létszámában s ezért helyes, ha öt évre emelik fel a jelöltek gyakorlati idejét. Felvételne a jelentésbe, hogy a pénzügyigazgatóság működése a tatárjáráshoz hasonlít. A kereseti adókat folyton emelik az ügyvédek terhére. Nagyon sérti az ügyvédek praxisát a nagyváradi kir. ítélőtáblánál uralkodó az a szellem, hogy a vezetőség a soronküüli kérvényeknek nem ad helyet, pedig e kérvények sürgős elintézése a teleknek legtöbbször létérdeküket érinti.

Adorján Emil dr. azt indítványozza, hogy a kamara az előirt száraz statisztikai adatokon kívül ne írjon fel semmit az igazságügyminiszterhez, mert úgy se hallgatják meg ott az ügyvédek sérelmeit. Hiábavaló a panaszkodás, ha süket fülekre talál. De irjanak át a táblához, hogy a m.-csékei és a vaskóhi járásbíróóságok telekkönyvi hatósággal láttassanak el. Tenni kellene az ellen is valamit, hogy a bíróságok ne helyezkedjenek a rideg álláspont terére, mikor az ügyvédekkel érintkeznek, hanem méltányosan bánjanak az ügyvédekkel.

Dr. **Medvigy** Gábor a kir. tábla vezetését védelmébe veszi dr. **Várad** vádjaival szemben. Dr. **Berkovics** Ferencz pedig közvetítő indítványt tesz e kérdés megoldására olyformán, hogy a referens bírók döntsék el a soronküüli sürgetések alapos, vagy nem alapos voltát. — Dr. **Fássy** Lajos az iránt tett indítványt, hogy a vádiratot a kirendeléssel együtt adják ki a védőügyvédeknek; dr. **Ardeleán** Jusztin pedig az iránt, hogy a bíróságok a heti vásárra való tekintettel, hétfő és keddi napokra ne tűzzenek ki tárgyalásokat. (?)

Kisebb reflexiók után a közgyűlés elfogadta a jelentést általánosságban. Ebbe fölveszik a dr. **Várad** Zsigmond felszólalásának intenczióit. Megszavazták továbbá a dr. **Adorján** Jusztin és dr. **Várad** Ödön indítványát és a bíróságokhoz ezek szellemében átír a kamara.

A közgyűlés, mely 10 órakerült kezdődött, déli 12 órakerült ért véget.

nem kellett, de hát megbocsájtja azt az ur Is-ten. Azt mondtam, hogy az én jó gazdám utazni van; hosszu utra ment, ha onnét visszatér, akkor aztán megyünk haza, hogy soha el ne bagyjuk aztán azt a kis falat. — Különben is itt van a nagyasszony levele; velem küldte; olvassa csak el édes uram.

Hogy kapott utánna a szegény, agyon-gyötört férfi. És hogy borult könnybe mindakét szeme, amikor olvasta azokat a szerető, vigasztaló sorokat.

— Édes Fiam! Az öreg **Mártontól** tudom, hogy nemsokára hazatérsz utazásodból és akkor aztán idejössz vissza a mi csendes kis falunkba, hogy többé soha el ne hagyj bennünket, kik annyira szeretünk s annyira vágyódunk utánna. Mert hát ketten élünk ám már itt, a mi kis házunkban. Erzsike, szegény ő is velem van. Félelve, hogy meghalt édes anyja s én idehoztam hozzá; ugyis lányomként szerettem már régen, hadd legyen hát itt. Még azt is gondoltam, hogy neked is örömet szerzek vele. Hát csak siess is már haza; aztán vigasztald meg márt ezt a fehérlelkű, tisztaszívű leányt. Édes Fiam, jó leány ez nagyon, és hogy mennyire szeret téged, azt csak én tudom, ki látom őt napról-napra hervadni utánna.

No de majd kivirít újra, csak te légy itt-hon mellette.

Hát ne is sokat gondolkodjál, hanem gyere siess vele szeretteid közé.

Nehéz szívvel, repeső örömmel vár az — édes anyád . . .

Aztán még egy pár sor volt a levél végén. Csak ennyi:

— Nyilik ám újra az orgonavirága; jöjjön, ha látni akarja, mig el nem hervad újra; és ki tudja, hajt-e még virágot? . . .

Hogy megdobbant a férfi szive, mikor ezt olvasta.

Édes melegség járta át egész valóját, mikor arra gondolt, hogy őt még most is szeretik, várják . . .

— Menjünk öreg, — szólta a vén cselédnek, — siessünk, repüljünk vissza abba az édes, puha, meleg fészekbe.

Mikor az édes anyját meglátta, csak odaborult a szivére és sirt, zokogott, hosszan keservesen. Az édes anyja meg vigasztalta:

— Te, te rossz, csunya gyerek! Hát eddig kellett elmaradni; hát így nem törődött velünk! No, de jól van; eleget tanulhattál, láthattál, mig elváltál, hát most már csak vedd hasznát itthon. Csakhogy megjöttél, csakhogy itt vagy; de nem is eresztünk el már többet . . .

— De hát ne szorongass úgy; nem vagyok én már gyerek, meg aztán nézd csak fiam, ez a kis hervadó virág is várja már a napsugarát . . .

A férfi felpillantott. Egy halaványarczu leány állt ott az anyja mellett némán, szótlánul — csak a szemei, azok a beszédes ibolyaszemek beszéltek egy csodás, nagy, soha el nem muló hűséges szerelemről.

— Erzsikém, angyalom, hát meg tudsz-e bocsátani!

A leány odaborult a férfi keblére könnyein át mosolyogva sóhajtott:

— Megbocsájtanom nincs mit. Hát te jó vagy, — lám, visszajöttél hozzám.

— Nem is hagylak el soha többé! — mondta rá a férfi s boldogságtól reszkető ajakkal csókolta végig a leánynak könnytől harmatos, halovány piros arcát . . .

Az a jóságos öregasszony meg a konyhából nézte őket egy ideig. És mikor látta a fiatalok nagy, tiszta, igaz boldogságát, hirtelen egy könnyet törölt ki szeméből s aztán besietett a házba.

Ott bent aztán előkeresett az öreg almáriumból egy gondosan összehajtogatott — a sok ráhullott könnytől már-már foszladozó ujságot s nagysietve gyürte, dugta be a konyhán lobogó tűzbe és mikor már elégett egészen, még egy fadarábbal jól összekavarta, hogy egy betűje se maradjon épen, tisztán.

Abban az ujságban pedig meg volt írva fiának egész élete, minden cselekedete . . .

A ki nem látja, nem hiszi! A ki megnézi, elámul azon a csodálatos sok szép tavaszi ujdonságon, melyek Hegedüs Ármin Magyar Divatcsarnokába beérkeztek. Különös figyelmet érdemelnek ezek a sok szép kész blousok, melyeknek eredeti modelljei direkte Párizsból jöttek.

Uj szép és divatos blouse-kelmék, divatlap szerint díszek nagy választékban. Az árak pedig felülmulhatatlanul olcsók.

Tisztelettel:

Hegedüs Ármin

Szent László-tér Fekete Sas szálloda kapuja mellett.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.
Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárúnnepélye (estély.)

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a mult, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjaikat mielőbb kiegyenlíteni szíveskedjenek.

* **Személyi hir.** *Kelcz Gyula*, cs. és kir. kamarás, ki néhány napot a püspökségi uradalom területén Vaskóhn és Nagyváradon töltött, tegnap Budapestre utazott.

* **A püspök jobban van.** Mint örömmel értesülünk *Szerecsányi Pál* püspök ö. Exzelleniájának állapota egyre javul. Étvágya visszatért, éjjelei nyugodtabbak, jól alszik, szemlátomást erősödik, kedélye derült. Most már biztosra veszik kezelő orvosai, hogy egy-két hét múlva teljesen visszatér egészsége s ujult erővel folytathatja áldásos működését. Ez a kedves hír örvendetes viszhangot fog kelteni az egész megyében és szerte az országban a püspök tisztelői körében.

* **A rendőrségi épület átalakítása.** A volt rendőrségi épületre Nagyvárad városa többször hirdetett árverést, de ez mindannyiszor meddő maradt, mert a becsértéket egy ajánlattevő sem akarta megadni a városnak az épületért. Így továbbra is a város tulajdonában maradt az ingatlan s a város *Moskovits Farkas* csizmagyárosnak adta bérbe. *Moskovits Farkas* már hetek óta nagy átalakításokat végeztet az épületen; annak egy részét a pincze áttörésével boltoknak alakította át. Tegnap aztán kérvényt nyújtott be a városhoz, amelyben engedélyt kér az épület átalakításához. Különös dolog, hogy ez a kérvény csak most érkezett be a városhoz, mikor az épület átalakítása már majdnem teljesen be van fejezve. Talán még sem az volna a módja, hogy az átalakítás után határozzon a tanács egy városi objektum megváltoztatása felett, mert rendszerint addig egy téglát sem szabadna kivenni a helyéről, míg a gazda bele nem egyezik. A hol rend van, ez a helyes eljárás.

* **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Biharvármegyében a dragoynyedi anyakönyvi kerületbe *Molnár Dezső* h. körjegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki és őt a házassági anyakönyvek vezetésével és a házasság kötésnél való közreműködéssel is megbízta.

* **Sztrájkoló vasuti munkások.** Tegnap reggel a nagyvárad vasuti állomáson sztrájkba léptek a pályafentartási munkások, mert oly kevés napszámot kapnak, hogy abból nem képesek megélni családjukkal együtt. A munkások már régebb idő óta készültek a sztrájkra, de csak tegnap szüntették be a munkát, mert biztak benne, hogy napszámukat fel fogják emelni. Tegnap reggel, mikor munkába kellett volna állniok, kijelentették, hogy addig

nem dolgoznak, amíg nem rendezik a fizetésüket. A munkások kijelentéséről Kovács pályafelügyelő jelentést tett *Sebessy Géza* főmérnöknek, ki a sztrájk abbanhagyására akarta birni a munkásokat. A békités sikertelen volt. A sztrájkolók száma százötven. A sztrájkról a nagyvárad oszdtálmérnökség jelentést tett a kolozsvári vasuti üzletvezetőségnek.

* **A Kossuth-szobor bizottság elnöke** a következőkbe számol be a f. évi április hó 1-én tartott szini előadás anyagi eredményéről: *Somogyi Károly* szinigazgató ur a gyűjtő- és végrehajtó-bizottság felkérésére készségesen ajánlotta fel a f. évi április hó 1-ei előadás tiszta jövedelmét a nagyvárad Kossuth-szobor alap javára. Az előadás összes jövedelme 1270 korona volt, melyből az előzetesen megállapított levonások után a szobor alapot 535 korona illette volna. *Somogyi Károly* igazgató ur azonban szíves volt a megállapított aránynál jóval nagyobb összeget: 1000 koronát adni át a szobor alap javára. *Somogyi Károly* igazgató urnak Nagyvárad város hazafias törekvése iránt tanusított e nemes áldozatkészségéért a szoborbizottság hálás köszönetét és elismerését fejezi ki. Az ünnepi előadás alkalmával szívesek voltak felülfizetéssel járulni a szobor alap gyarapításához: özv. báró *Gerliczy Félix* szül. gróf *Korniss Lujza* urhölgy, *Bognár Sándor* ur 20—20 koronával, *Papp György* ur 12 koronával, özv. Des *Éderolles-Kruspér Sándorné* szül. báró *Gerliczy Stefánia* urhölgy, *Rimler Károly*, *Frankó Endre*, dr. *Gyémánt Jenő*, *Balázsovits Jenő* urak 10—10 koronával, *Nadányi Jenő* ur 8 koronával, *Wechsler Adolf*, dr. *Hoványi Géza*, *Nyiry György* urak 5—5 koronával, *Báthory Ferencz* ur 2 koronával, *Ravazdy Lajosné* urhölgy 1 korona 90 fillérrel, *Liptay Károly* ur 1 koronával, T. G. 20 fillérrel. Felülfizetésekből befolyt összesen 130 korona. A szini előadás alkalmából tehát a szobor alap 1130 koronával gyarapodott. Fogadják mindazok, kik e szép eredményhez hozzájárulni szívesek voltak, a Kossuth-szobor gyűjtőbizottságának hálás köszönetét. Nagyváradon 1905. évi április hó 3-án. Dr. *Adorján Emil*, bizottsági elnök.

* **Templomépítési mozgalom Orosházán.** A hitélet fellendülésének örvendetes bizonyítéka az az áldozatkészség, melyet mint az orosházai római katolikus hívek élén lelkipásztorukkal, *Bázár Gyula* plebánossal fejtenek ki egy új tágas Istenháza emelése érdekében. Ugyanis a tekintélyes híveket számláló orosházai hitközség csak egy kis kápolnával rendelkezik, mely alig 200 embert fogad be, 2000 ember is járna templomba, ha beférne. Ez pedig nagy kárára van a hitbuzgóságnak. A hívek összességének fő óhaja volna egy új, tágas templom építése. *Bázár* plebános a hívekből alkotott is egy 40 tagú bizottságot, melynek hivatása minden eszközt megragadni arra, hogy a hívek minél előbb teljes számban egy mindnyáiuikat befogadó templomban imádhassák az Urat. A bizottság kitűzött céljának nagy buzgósággal felel meg. Közbenjárására a község derék képviselőtestülete nagy telket ajánlott fel a jelenlegi templom helyén. Továbbá a bizottság maga felajánlott első alaptöke gyanánt 800 koronát, melyet még ez évben lefizetnek. Elrendelte a bizottság a gyűjtést is, mely már folyik. *Bázár Gyula* plebános zeneműveit fogja kiadni a templomalap javára. A hívek természetesen a legnagyobb segítséget a kegyurtól

s az egyházmegye aranyszivü püspökétől várják s a káptalan nemeslelkü papjaitól, kiket különdtséggel kérnek fel a szent cél támogatására.

* **Vargha Ilona temetése.** Vasárnap délben kísérték örök nyugalomra a községi polgári leányiskola kisegítő munkatanítónőjét: *Vargha Ilonát*. Az óriási részvét, mely ezen végtisztességtétel alkalmából a nagy közönség, a volt és jelenlegi tanítványai részéről megnyilvánult, arról tesz tanusítást, hogy *Vargha Ilonát* nagyon sokan tisztelték, szerették. Igénytelen külső alatt igaz hivatásszeretet, nemes lelkület, szívjóságot rejtett ő és finom izlésével, rendkívüli ügyességével, valamint tapintatos modorával éveken át hasznos szolgálatokat tett a munkatanítás ügyének. Igaz hála, igaz könnyek kísérték sirjába. Kartársain kívül úgy szólván az összes községi iskolai tantestületek megjelentek a temetésen. A polgári iskola 250 tanulója s a kereskedelmi tanfolyam 30 hallgatója megható keretet adott a gyászoló közönségnek. *Koporsóját* elborították a fehér szallagos koszoruk. Közte a polgári iskola osztályainak, kereskedelmi tanfolyamnak, kartársainak is ott voltak koszorúi. A gyászszertartást *Dencs János* cz. kanonok, *esperes-plebános* végezte segédlettel.

* **Garázda huszárok.** Tegnap éjszaka fél 1 óratájt, hogy a Temesvári sörccsarnokban lezajlott bál végetért, *Sinko Ferencz* és *Klement Ferencz* 7-ik huszárezredbeli altisztek a Nagyvásártéren levő postahivatal előtt bálból kardlapozták. A segélykiáltásokra elősietett *Kovács István*, *Valki János* és *Sólyom Andás* rendőrök felszólítására felhagytak ugyan a huszárok a garázdálkodással és odébb is állottak, azonban a Kereskedelmi Csarnok épülete előtt újra kardot rántottak és most már nekitámadván több polgári állású egyénnek, ezeket szabdalni kezdték. A rendőrök rögtön közbeleptek ismét, mire *Klement Ferencz* tizedes reávetette magát *Kovács István* rendőrré. Kétszer vágott hozzá: az egyik vágása a rendőr jobbkezt érte és egyik újját jóformán többől lemetezte, a másik vágást a rendőr fejének szánta, ez azonban félre ugrott és kardot rántván ugy fejbe suhintotta a huszárt, hogy az összeesett. A felbőszült polgárság rávetette magát a huszárra és csak a három rendőrnök közönhető, hogy ott a helyszínen agyon nem verték. Az ilykint támadt zürzavarban a másik altiszt *Sinko Ferencz* szakaszvezető megugrott. *Klement* tizedest a rendőrségre előállították, honnét a várból előhívott készütség vitte el. A megsérült rendőrt még ma reggel kórházba kellett küldeni. A főkapitány ártirt az ezredparancsnoksághoz és tekintettel a vasárnaponként rendszeresen megismétlődő huszár garázdálkodásokra, a garázda altisztek megbüntetésén kívül azt is kérte, hogy a legénységi állományu egyénektől a vasárnapi kimenő egyszer és mindenkorra megvonassék, — annál is inkább, mert a huszárezred parancsnoksága egyáltalán nem gondoskodik vasárnap esténként és éjszakánként szükséges őrzéjartokról daczára annak, ez iránt a rendőrség már többször megkereste.

* **Szerencsétlen betörő.** *Leitner Lázár* zöldfa-utcai kereskedő nagy meglepetésben részesült vasárnap reggel, mikor az üzletet kinyitották. Nemcsak az áruk egy részét találták összehányva, hanem egy létrát, nagy furót és egy ócska, rozsdás kést találtak az üzletben. Valami ravasz, de elég ügyetlen betörő kísérelte meg, hogy kirabolja az üzletet, de ez a fáradsága bizony kevés sikerrel járt. A gazember készült jólőre a betörésre. Az udvarról egy létra segítségével jutott a padlásra, ahol

Uj modern férfi szabó-üzlet Nagyvárad, Színház-u. (Dr Adorján-ház.)

A tavaszi és nyári idényre ajánlom a legdivatosabb, finom hazai-, angol-, francia-, skót-, Hemszpou-kelmékből felszerelt divatos szabású uri öltönyöket valamint mindentéle sport- és Livré-öltözeteket a legujabb angol szabással állítok elő. A nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel: **Harmathy István, férfi-szabó.** A nálam készült ruhákat díjmentesen vasalom

lyukat vágott s a felhuzott létra segítségével leereszkedett az üzletbe. Egy nagy közönséges furóval akarta a vasszekrényt kifurni, de csak a pénztár festését karmolta össze, többre nem tudott jutni. Ilyen nehéz körülmények között megelégedett a kézi pénztárban levő 9 korona összeggel. Ezután egy kötelen lebecsátkozott az udvarra s a reggeli kapunyitás után elmentek. Az áruk áttekintése után tűnik ki, hogy vitt-e magával valamit a felhalmozott árukészletből. Az bizonyos, hogy az elvitt pénzért derekasan megdolgozott a szerencsétlen betörő, akire még egy kis ingyen koszt és lakás várakozik, ha sikerül kilétét kinyomozni. A létrát, fúrót és ócska kést ott hagyta emlékül.

*** Nagy Ferencz emléke.** A nagyvárad királyi törvényszék és az ehhez tartozó igazságügyi hatóságok méltó kegyelettel ünnepelték vasárnap volt nagyérdemű elnöküknek, dr. Nagy Ferencznek emlékét. A törvényszék teljes ülési tanácsstermében gyűlt össze a közönség, a nagyvárad kir. törvényszék kerületébe tartozó járásbírók tisztviselői és a nagyvárad kir. ügyészség tisztikara teljes számban. Az emlékünnepeket Bary József kir. törvényszéki elnök nyitotta meg, majd Kepes L. Miklós törvényszéki bíró emlékbeszédet mondott, mely egyszermind a törvényszék részére megfestett arckép leleplező beszédje is volt. A szónok a megboldogult elnök kiváló érdemeit méltatta. Nagy Ferencz, mint a köteleességtudás példa képét jellemezte. A megboldogult képe legyen — ugymond — az utókornak a példaadója, hogy az ő emberi kiválóságai követőkre találjon. Az ünnepi beszéd után Bary József elnök a törvényszék nevében átvette a képet, mely a teljes ülési tanácsstermet fogja díszíteni.

*** A szocialisták gyűlése.** A múlt héten általános sztrájk készült Nagyváradon. A mozgalmat azonban sikerült békésen elintézni s így tegnap, hétfőn nyoma sem volt az előrehirdetett nagy sztrájk. A szocialisták a békés megegyezés alkalmából vasárnap délután gyűlést tartottak a tüzőltő laktanyában, a melyen mintegy 500 munkás vett részt. A gyűlésen Markó Elek és Ehrenfeld Adolf tartottak beszédeket s foglalkoztak a mozgalmat előidéző okokkal és az elintézés kérdésével. Egy óra mulva az összegyűjt munkások rendben szétoszlottak.

*** Korai hervadás.** Résztvétel értesülünk egy kis ártatlan, hófehér lélek elröppenéséről, egy kis zsenge, hét éves kedves urileányka korai hervadásáról. Sényi Géza kir. törvényszéki tisztviselőt és nejét súlyos csapás érte. Kicsiny leánykájuk Sényi Ibolyka vasárnap reggel hét éves korában rövid szenvedés után fekete himlőben elhunyt, mely gyászt, szomorúságot hozva szüleire, két kis testvérkéjére, nagyszüleire s a rokonokra. A kicsiny halott virággal borított koporsóját tegnap délután szentelték be a róm. kath. egyház szertartása szerint s az olasz-i temetőben örök nyugalomra helyezték a menyországba korán elköltözött kis leányka földi porait nagy részvét mellett.

*** Az iparostanoncziskola segélye.** A kereskedelemügyi miniszter leiratban értesítette Nagyvárad város tanácsát, hogy a nagyvárad iparostanoncziskola részére az 1904—1905. tanévre 1000 korona segélyt engedélyezett s az összeget a nagyvárad kir. adóhivatalnál kiutalta.

*** Kirabolt muzeum.** A gyulai Göndöcs népkertben levő muzeumból múlt hó közepe táján elloptak 55 érmet, egy perselyt nehány koronával és egy ezüstműből való serlegfedelelet. Az érmeknek nagyon kevés része ezüst. Inkább réz és bronz érmek. Régiségüknél fogva van némi értékük. Az ottani rendőrség kér nyomozatot Váradról is ebben az ügyben.

*** Az osztályorsjáték** tegnapi huzásán a következő számokat huzzák ki — nyerménnyel:

80.000 koronát nyert: 24834.
30.000 koronát nyert: 3915.
20.000 koronát nyert: 103573.
10.000 koronát nyertek: 67655 86560 109176.
5000 koronát nyertek: 17022 89095.
2000 koronát nyertek: 13982 21426 32896 85598 44401 53553 58295 62282 70600 71543 80363 80728 844224 83102 96473 99212 105634 109221.
1000 koronát nyertek: 8098 9994 12131 12212 16195 17003 18649 19720 20052 20381 22231 22553 25194 26157 27950 32329 34067 35291 38316 50316 56508 64731 64796 66538 70928 70965 71985 76298 76500 85890 86143 86602 89885 92618 98690 100070 102225.
500 koronát nyertek: 3481 1115 1957 3302 4309 4622 7606 7686 8074 11329 11355 13482 14556 15105 16852 18726 19776 20329 21384 21393 22076 22678 22787 26327 27413 30331 31832 35277 35319 36000 36336 36967 38216 42419 43479 47364 48350 48686 49606 52647 53236 53432 56198 50455 59736 60345 62144 63590 66506 67574 71938 74818 75835 75897 77796 80611 81195 84955 85079 88011 90029 92052 94215 98407 107735 109817.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

*** Találtak** egy pár női cipőt és 2 névjegyet. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Pannónia étterem és télikert.

Első minőségű Dréher-féle KORONASÖR, termelőktől beszerzett kitűnő BOROK; továbbá izletes villás-reggeli zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.

Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt tárcza alatti hirdetésére.

x **Mulató a Szabó vendéglőben.** Szücs Laczi kitűnően szervezett társulatát annyira megkedvelte már a nagyvárad közönség, hogy szinte bucsujáró hely lett a Szabó vendéglője, mely gyönyörű télikertté van átalakítva, a társulat egy nagyon kedves női taggal szaporodott, *Ricza Gieszka* egy nagyvárad szépleány lép fel esténkint, aki csak most lépett a bretil pályára, a társulat erőssége Szücsné Ilonka a kedves szubrett énekesnő, azonkívül fellépnek még *Huber* szájharmonikus művész, ki remek számaival valósággal elragadja a hallgatóságot. Nagy hatással szokott énekelni *Papp Ferencz*, a jeles baritonista is, aki a nótakirály társulatának erőssége volt. A műsor utolsó és leghatásosabb száma *Farkas Imre* jeles poéta »Vén cigány« című melodiája, amit a direktor ad elő igaz szép hatással.

IRODALOM.

Beniczkné Bajza Lenke.

Beniczkné Bajza Lenke, a magyar irodalom fáradhatlan, szorgalmas munkása 63 éves korában meghalt. Sokan — főleg női olvasóink között — igazi megilletődéssel fogják olvasni a gyászírt. Hiszen B. Bajza Lenke, női szívének igazi melegével, női képzeletének szírványos színeivel elsősorban, s talán kizárólag az érzékeny, a szentimental zmusra hajló, a naivitásig idealista női olvasó közönségnek írt. Regényei javarészből arisztokratikus milióból valók, s ami ezzel együtt jár, több kötetesek és jól végződnek. Hogyne hatott volna ilyen több

kötetre terjedő érzelmes, a kor kivánalmainak megfelelő regény, mikor a gróf vagy a herceg kieroszakolta magának, büszke rokonai dacára is az egyszerű polgárleányt. S milyen boldogok tudtak lenni aztán...

B. Bajza Lenke az 57-es években kezdett írni. Apja, Bajza József révén jogot formálhatott az íráshoz, s addig gyakorolta, míg 66-ban megjelent *«Két szív harcával»* meghódította a női közönséget, mely csak úgy áhítozott a Marlitt izű, «marlittos» érzelmes regények után.

Ha Beniczkné Bajza Lenkét nem is sorozhatjuk első regényíróink sorába, nevét az irodalomtörténet mindig tisztelettel fogja emlegetni.

Megkedveltette a magyar regényeket, vagy helyesebben a magyar nyelvet regényei útján női olvasó közönségünkkel, olyan időben, amikor Marlitt neve dominált nálunk is, mikor talán az egy Jókait kivéve, népszerűsége és olvasottsága senki szert tenni nem tudott. S ha műveinek nyelve nem is irodalmi minden tekintetben, ha a regények felépítése nem is kifogástalan: — mint fáradhatlan, szorgalmas munkását a magyar irodalomnak őszintén meggyászolhatjuk.

Kilencz napi súlyos szenvedés után hunyt el vasárnap éjjel B. Bajza Lenke. Férjén, *Beniczky Ferencz* v. b. t. t., pestmegyei főispán és kiterjedt rokonságán kívül négy gyermek, Huges-Hugesné, az angol belügyminiszterium egy magasrangú hivatalnokának neje, Beniczky Agatha alapítványi hölgy, ifj. Beniczky Ferencz és Bajza Aladár (kinek a király megengedte a Bajza név, az elhunyt családnévnek viselését) gyászolják.

Az elhunyt író holttestét hétfőn délelőtt ravatalozták fel a Bajza utcai gyászház szalonjában. Az antik görögstílusú szarkofágot valóságos virágerdő veszi körül. A gyászoló családnak igen sokan fejezték ki részvétüket. A temetés ma, kedden délután 3 órakor lesz s a főváros által felajánlott díszsírhelyen helyezik örök nyugalomra.

Beniczkné Bajza Lenke 1840-ben született Pesten. Atyja, Bajza József, az ismert nevű költő, gondos nevelésben részesítette. B. Bajza Lenke irodalmi hajlamai igen hamar megnyilvánultak. Első regénye 1857-ben jelent meg Heckenast Gusztáv kiadásában, akivel nem sokkal ezután házasságra is lépett. E frigyét később felbontotta s 1862-ben nőül ment Beniczky Ferenczhez, Pestmegye mostani főispánjához. Novelláit, uti tárczáit, rajzait, regényeit a «Nővilág», a «Hölgyfutár», a «Koszorú», a «Fővárosi Lapok», a «Salon» és más lapok közölték. Ismertebb regényei, melyek önállóan is megjelentek a következők: Beszélyek, Ujabb beszélyek, Két szív harcra, Előítélet és felvilágosultság, Itt és a jövő életben, Mártha, Tévesszett utak, Ruth, Fátyol titka, A vér hatalma, Az erdei lak, Ő az, A gyöngyör, Szabály ellen, A korbn született, Első nyom, A házasság titka, A hegyiség tündére, Tűzben, A vér. stb. Irt színműveket is, melyek közül «Rhea grófnő», «Edith» és «A miniszterelnök szünideje» ért el nagyobb hatást. Novella kötetek között a legismertebbek «A helytartóné», «Északról délre», «A tekete könyv».

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Kedd: Modell.
Szerda: Koldus diák.
Csütörtök: A paradicsom.
Péntek: A paradicsom.
Szombat: Szulamith.
Vasárnap: Ocskay brigadéros.

Sötétség. Ruttkai György darabja tavaly a legszebb közönséget vonzotta, most pedig a legüresebb házat hozta össze. Alig voltak százan az egész házban, a minnek a hatása meg is látszott az előadáson. Hiányzott belőle a tavalyi melegség, üdeség, sablonok

szerint ment. Ilyen hatások között, a körülményekhez képest még legtöbb sikert értek el E. Kovács Mariska, Tóth Elek, Klenovits, Berlányi Vanda, Bognár és Somogyiné.

Kár volt ezt a szép magyar munkát közvetlenül *Bárdy Gabi* vendégszereplése előtt elővenni. Persze, hogy így a legtöbb a vendégművésznek fellépteire készülődnek.

Z. Bárdy Gabi Nagyváradon. Gróf Zayné Bárdy Gabi a budapesti népszínház vendégprimadonnája ma kezdi meg vendégszereplését a Szigligeti-színházban. A bájos művészasszony legjobb szerepeit fogja Váradon eljátszani, hol ez alkalommal vendégszerepel először. Hozzánk Váradra Debreczenből jön a művész, ki a debreczeni közönséget is elbűvölte, gyönyörű megjelenése, szép hangja, finom diskrét játéka s szenzációs fényes costumjeivel. A bájos művészasszony ma »Modell« czimszerepében mutatkozik be a váradai közönségnek. A mai »Modell« előadása páratlan bérletszünetben megy, rendes helyárrakkal, a bérlok jegyét ma déli 12 óráig fenntartja a színház pénztára.

Z E N E.

Beethoven-hangverseny.

Harmadik hangversenyének tárgyául Beethoven remekműveit választotta a Harmonia Zeneegylet.

A komoly, fenséges zene nagy mesternek művei közül néhányat bemutatni magát a mestert: szerencsés gondolat és sokkal jobban sikerült, mint az a közreműködés okozott arckép, amely rossz nyelvek ráfogása szerint Beethovent ábrázolta volna.

Kissé hosszúra, 2 és fél órára nyult a hangverseny, ami a fulladásig meleg teremben sok volt. De azért a siker teljes és a közönség kitartása volt a legigazabb tanu a mellett, hogy az estély méltóan sorakozott a Harmonia eddigi előadásai sorába.

A zenekar nyitotta meg az estélyt az *István király* nyitányával. Kiválóan precíz, biztos előadás. A fuvóhangszerek pompásan töltötték be a vezérszerepet, mely ez alkalommal rájuk hárult.

Az egyesület vendége, *Haldenberg* Elza, k. a. volt az est legfőbb érdekessége. A tipikus fiatal szász leány mestere a hegedűnek, amit két művészsímmal is bemutatott. Előbb a Kreutzer-szonátát adta elő zongorakísérettel, majd a D-dur hegedűversenyt a zenekar kísérete mellett.

A Kreutzer-szonátánál inkább a biztonságot, a tudást, a hegedűversenynél viszont művészetét, virtuozitását mutatta be a kisasszony. Könnyed játéka, futamainak finomsága meglepő. Különösen az a részlet keltett nagy tetszést, ahol önmaga játszotta a kíséretet is. Remekül sikerültek *Nacher* magyar dalváltozatai is.

A híres *Septett* I. tételét *Szmerhowszky* József, *Waldmann* Iván, *Szmaszenka* Ernő, *Ackermann* Péter, *Vomácska* József, *Stnekler* Kajetán és *Galgóczy* Mihály adták elő, mindnyájan a legszebb precizitással.

A *C. durr zongoraversenyt* zenekari kísérettel *Kornstein* Edit játszotta. Kornstein Edit játéka a könnyűség és a kifejező erő egyesülnek. Pompásan tudta kiemelni a zongorarészeket az ensembleből s ügyes játéka nagy tetszést aratott.

Befejezte az estélyt a *Cantate, opus 112*, amelyet az egyleti zene- és énekkar adott elő. Most is ugyanazt a precíz, szép, összhangzó éneket produkálták, mint más alkalommal, bár most erőben az alt és a tenor vezettek.

A Kereskedelmi Csarnok díszterme zsúfolásig megtelt a legelőkelőbb közönséggel, elismerésül annak a nemes törekvésnek, melylyel a Harmonia tagjai a zeneművelést ápolják.

Igazságszolgáltatás.

Az áprilisi esküdtek.

A nagyváradai törvényszéknél ma, tegnap délután sorsolták ki a jövő hónapban szolgálatot teljesítő esküdteket *Bary* József elnöklése mellett. A sorsolásnál a törvényszék részéről *Csulyok* Béla dr. és *Korn* Lajos törvényszéki bírák az ügyészség részéről *Nagy* Géza dr. királyi ügyész volt jelen. A kisorsolt esküdtek névsora a következő:

Rendes esküdtek: Flegmann Ármán kereskedő Nagyvárad Kornstein Emil földbérlő Nagyvárad Ruzska Kálmán bankhiv. Nagyvárad Dr. Mártonffy Bogdán ügyvéd Nagyvárad, Szántó Lajos közgyám Nagyvárad, Balogh Vilmos tkpt. hivat. Nagyvárad, Jerzsák István árv. ülnök Nagyvárad, Dr. Lázár Aurél ügyvéd Nagyvárad, Baranyi Lehel irnok Nagyvárad, Kiss István gazdatiszt Sarkad, Lovass Endre földb. Érmihályfalva, Szücs József kisbirtokos Diószeg, Lipcsei Ignác ny. tanító Diószeg, Zimmer Károly művezető Nagyvárad, Patzkó Géza számtiszt Nagyvárad, Nádudvari Lajos ref. lelkész Bors, Papolczy József bankhiv. Nagyvárad, Szabó József, ref. lelkész. Báránd, Dr. Bárdos Imre ügyvéd Nagyvárad, Pluhár Károly gazdatiszt Diószeg, ifj. Popper József kereskedő Nagyvárad, Beöthy Lajos árv. ülnök Nagyvárad, Balog József földbirtokos Nagyszalonta, Lengyel Lajos kereskedő Nagyvárad, D. Nagy Gergely földműves Komádi, Grázer Károly pénzügyi titkár Nagyvárad, Sziky Ádám ref. lelkész F.-Vásárhely, Márkely János fényképész Nagyvárad, Láncki József rajztanár Nagyvárad, Buder József kereskedő Belényes.

Helyettes esküdtek: Bereczky Imre gubás, Biró Mihály szijgyártó, Bodó Imre fodrász, Vajnovszky Vincze lakatos, Szabó László kelmetestő, Tárnoky László cserepező, Balog János bádogos, Hanzli József szabó, Tirringer Ferencz Kovács, Bereczky Géza fésűs.

TÁVIRATOK.

A függetlenségi párt ülése.

Budapest, április 3. (Saját tud. táv.)

A függetlenségi és 48-as párt ma este *Kossuth* Ferencz elnökle alatt ülést tartott, melyen *Kossuth* bejelentette, hogy a politikai helyzetben változás állott be, amennyiben a válságot nem lehet a jelen körülmények között békésen elintézni, mert a korona azt akarja, hogy a hadügyi követeléseket kapcsolják ki a megoldás feltételei közül. A hadügyi költségvetésből, mely 450 millió csak 80 milliót akarnak engedni s így a vezérőrbizottság egyhangulag elhatározta, hogy ily feltételek mellett nem tárgyalhat a békés kibontakozásról.

A függetlenségi párt egyhangulag, helyeslőleg tudomásul vette a vezérőrbizottság határozatát.

A párt ezután megbizta az elnököt, hogy 5-ikén terjeszsen határozati javaslatot a Ház elé, melyben a november 18-ikán létrejött házszabály-reviziót semmisnek jelentsék ki, mert az törvénytelen volt s egyúttal törüljék az erre vonatkozó adatokat a Ház naplójából és jegyzőkönyvéből, hogy nyoma se maradjon az alkotmányértésnek.

Végül az ülésen a párt belső ügyeit intézték el.

Óriási rablás.

Budapest, április 3. (Saj. tud. táv.)

A »*Berliner Tageblatt*« értesülése sze-

rint az Egyesült Államok kincstárában oly óriási rablást követtek el, milyen még nem történt mióta a világ fennáll. Az államkincstárból — eddig még ismeretlenek — nem kevesebb, mint *kétszázhatvannyolcz millió dollárt raboltak el*, mi több, mint egy milliárd korona.

A rablást nagy titokban tartják. A rablók elfogatására mozgósították az összes Egyesültállami rendőrséget és katonaságot.

Hir szerint s rablást egy több millióval rendelkező konzorcium követte el.

A néppárt ülése.

Budapest, április 3. (Saját tud. táv.)

Az országgyűlési néppárt ma este *Zichy* Aladár gróf elnökle alatt ülést tartott, melyen a jegyzőkönyvet *Demeter* Mihály vezette.

Az elnök bejelentette a pártnak, hogy a vezérbizottság úgy határozott, hogy *Andrássy* Gyula gróf azt az előterjesztést — melyet a király megbízásából tett az ülésen — visszautasította, mert az ellenzék nem akar engedni katonai programjából. A néppárt élénk helyeslések között egyhangulag tudomásul vette és magáévá tette a vezérőrbizottság határozatát.

A csár teljesítette a finn rendek kérelmét.

Pétervár, ápr. 3. A Finland Gazetteben czári kézirat jelent meg, mely a finnországi rendek kérelmének helyt adva ideiglenesen törvényhozási döntésig hatályon kívül helyezik az 1904. évi júliusi ujonczozási törvényt. Ugyanez a lap azt is jelenti, hogy márczius 29-iki czári rendelettel felfüggesztik a finnlandi igazságügyi hivatalnokok elmozdítására vonatkozó ideiglenes határozatot is.

Andersen születésének 100-ik évfordulója.

Ovnesee, ápr. 3 Andersen meseíró századik évfordulója alkalmából ma a költő sír-emlékénél ünnepség volt, a melyen a polgármester mondott ünnepi beszédet. Délután a város gyűlésházában emlékünnepe volt, a melyen mintegy 2000-en vettek részt. Este a színházban diszeladás volt.

Sztrájkoló kínai bányamunkások.

Johannesburg, ápr. 3. A Krugeradornál lévő Randfontein-bányákban alkalmazott 2000 kínai beszüntette a munkát, mert nincsenek megelégedve a munkabérükkel. Nem akarnak többet ásní napi 12 hüvelyk kőzetnél. Zavargás is volt és megütköztek a rendőrséggel. Több rendőr és kínai megsebesült. 53 kullit elfogtak.

A német császár Marokkóban.

Tanger, április 3. Megbízható helyről jött közlés szerint Abd El Malek a következő beszédet intézte Vilmos császárhoz: Felségedet a magam és a szultán nevében a legmelegebben üdvözlöm. Megbizattam, hogy hozzam tudomására felségeinek azt az örömet, amelyet a szultán látogatásán érez. Ebben az örömben Magcen és az egész lakosság is osztozik. Vilmos császár azt mondta, hogy örül Abdel Malek személyes ismeretségének. Felkérte, hogy jelentse ki a szultánnak, hogy mennyire örül a rendkívüli küldöttségnek és a pompás fogadtatásnak. Legnagyobb fokban érdeklődik Marokko-

jóléte és virágzása iránt. Mai látogatása a szultánnak, mint független fejedelemnek szól. Reméli, hogy a szultán főurasága alatt a szabad Marokkó megnyílik az összes nemzetek békés versengésének és hogy nem adnak monopóliumot az egyiknek a többiek kizárásával. A német követéségen Abdel Malek felolvasta a szultán kéziratát, amelyben ez megemlékezik ama barátságról, amely elődei és Németország között mindig fennállott és kijelenti, hogy áthatja az a kívánság, hogy ezt a barátságot minden lehető módon és eszközzel ápolja és megszilárdítsa Vilmos császár feleletében a maga személye iránt való őszinte barátság kifejezéséért mondott köszönetet. Teljesen osztja — ugymond — a szultán érzelmeit és csatlakozik Abd El Malek ama szavaihoz, hogy Isten mindenhatósága és bölcsesége kormányozza a népek sorsát. Legőszintebben óhajtja a marokkói birodalom fejlődését és jólétét, ugyszinté alattvalóit és mindamaz európai nemzeteket, a kik, amint reméli, teljes egyenjogúság alapján fognak kereskedni. Miután a császár kiosztotta a már jelzett kitüntetések, az ügyvivő diszterméken Abd el Malekhoz fordult és kijelentette, hogy tengeri látogatásának az a célja, hogy kinyilatkoztassa amaz elhatározását, hogy minden lehető meg fog tenni, hogy Németország marokkói érdekeit hathatósan megóvja. A legalkalmasabb módhoz fog folyamodni, hogy a szultánnal együtt, kit teljesen szabad uralkodónak tekint a célját elérje. A császár avval végezte szavait, hogy a szultán reformjainál nagy bölcsesség kívánatos, hogy a lakosság vallásos érzésével számolni kell a közrend megzavarásának elkerülése végett.

NYILTTÉR.

Telefon az egész megyére: 204. sz.

Gazdálkodók el ne mulasszák

a cséplő — és egyéb gazdasági gépeikhez szükséges öntvényeket mielőbb megrendelni alanti cégéknél, mely

a világhírű kattoviczi fémkohó

képviselője, s így a legjobb, legtartósabb fém-géprezseket képes szállítani, *gyorsan, pontosan és jutányosan.*

E cég specialitásai:

világhírű **érczsengők**, templomi, iskolai és gazdasági **harangok**, — **tüzi fecskendők** javítása és átalakítása, valamint új **szivattyúk** és **fecskendők**; továbbá szabadalmazott **tömlő-kapcsok** kitüntetett **szivattyús kutak** és szabadalmazott **víz-nélküli árnyékszék-ülések** (szagtalan, légmentesen záró és mindenütt alkalmazható).

Rosenthal és Ehrlich Nagyvárad.

Első magyar csengő- és érczárú-gyár.

Alapítva 1847.

Gyár: Szacsvey-utcza. (Saját ház.)

Váradai és vidéki telefon száma: 204.

Dr. Schwartz Illés

nő- és gyermekorvos,

RENDEL: d. e. 8—9-ig
d. u. 2—4-ig

Kossuth Lajos-utcza
(Mezey-ház)

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

Angol regény.

— Penelop, hidd meg, nincs hozzá bátorságom. Mert nem volt elég, hogy nyakig usztam az adósságban, még új kölcsönöket is szedtem fel. Nem, nem szólhatok, mert félek, megszakadna szegény jó öregemnek a szive, ha megtudná. Pen, ne sirj, édesem, az úgy se használ semmit; majd csak rendbe jövök valaha. A lovaimból szándékozom néhányat eladni.

— Én jobbnak gondolnám a papának mindent elmondani, vagy — vagy — Douglasnak. Algy, benne bízhatol.

— Penelop, én rajtad kívül nem bízom senkiben. Te vagy egyetlen bizalmasom és barátom. Édesem, ezennel ünnepiesen megígérem neked, hogy abba hagyom régi bolondságaimat s új életbe kezdek.

— Algy, tedd azt, Nellire kérek tarsd meg ez ígéreted — sugta Penelop gyöngéden.

— Szegény kis Nelli! — Bizony sokkal jobb lett volna rá nézve, ha sohasem ismer engemet, mondá a bátya szomorúan.

Penelop sóhajtott — nem birt tovább beszélni; hisz az ő szive is nehéz volt és szomorú, mert nem sokára válnia kell Douglasztól.

Douglas épp ebben a pillanatban lépett a szobába — Algy pedig távozott, magukra hagyva a bucsuzókat.

— Penelop, ugy-e, nem felejtess el?

Douglas csendesen és szakadozva beszélt, szorosan kebléhez szorítva kedvesét.

— Hü maradsz hozzám, ugy-e? kérdezte ismételve.

— Igen, igen, hü maradok — az maradok! kiáltott a szegény leány, tulterhelt szive mélyéből. — Oh Douglas, Douglas!

A bricska, melyen a fiatalok az állomásra menendők voltak, az ajtó elé állott, Algy bekiáltott, hogy lekésnek a vonatról, de Douglas még mindig oly erősen szorította magához a leányt, mintha többé el sem akarna tőle válni.

— Ne felejtss el, — Isten veled édesem!

Ujra és újra megcsókolta a remegő ajkat s a leány érezte, hogy forró könny hullott arcára.

— Isten veled, Isten veled! — ismételtette — aztán eltávozott.

Penelop szomorúan nézett utána; látta a bricskába felülni, látta, a mint Algy a gyeplőt kezébe veszi s a lovak közé csap. Az ablak alatt hajtottak el, s Douglas még egy tekintetet vethetett a holdvilágnál kedvesére — s egy bucsuzókat inthetett a kezével.

A mint eltűntek, Penelop lerokadt inkább, mint leült, kezébe temette arcát — aztán sirt — sirt — hosszan, keservesen.

Egészen némán ült Douglas is Algy mellett, míg a pályaházhoz hajtottak. A vonat már megérkezett — s csaknem lekéstek.

Douglasnak csak annyi ideje maradt, hogy kezét szoríthatott Algyval.

— Isten veled, Algy! Kérlek, viseld gondját.

— Bizd rám. — Isten veled, pajtás!

— Kérem, tessék beülni! kiáltá a kalauz, egy dohányzó kocsi ajtaját felnyitva.

Douglas beugrott a kocsiba — s a vonat elindult.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Uj eke bemutatása Iklódon.

Jurenák Miklós budapesti gépgyáros ekéjének bemutatása a nagyváradai lat. szert. káptalan iklédi pusztáján hétfőn délután történt meg.

Jurenák egyvasu ekéje a reá alkalmazott két csoroszlya működése következtében az eddigi ekéknél 30 százalékkal kevesebb vonóerőt igényel; a földet egészen megfordítja és remekül porhanyítja. Az eke egyszerű szerkezete a szabályozást könnyűvé s a reá alkalmazott záró készülék állandóvá teszi. Az érdekes bemutatáson jelen voltak a biharmegyei gazdasági egyesület képviselőiben Markovits Antal elnök, Weingartner Andor titkár. Továbbá Fetser Antal gazdasági dékán, apát kanonok az nradalmi tisztekkel. Olsz Elemér, Zathureczky István földbirtokosok, Jurenák Miklós gyáros, Somogyi Miklós püspökségi uradalmi intéző, Schenker Mihály, Frdélyi Endre, Dosfay Sándor gazdasági szaktanár Szekely Sándor.

Értéktőzsde.

Budapest, ápr. 3.

Oszrákhitelrészvény	— — —	512.94
Magyar hitelrészvény	— — —	806.50
Leszámitoló bank	— — —	464.50
Rimamurányi	— — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — —	649.—
Közúti vasut	— — —	569.50
Városi villam's vasut	— — —	339.—

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, ápr. 3.

Buza ápr.-re	— — —	18.38
Buza máj.—	— — —	18.30
Rozs ápr.-re	— — —	14.44
Tengeri májusra 1905.	— — —	13.48
Zab ápr.-ra	— — —	14.82
Repcze aug.-ra	— — —	23.60

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 ápr. 3-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	118.70
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98.35
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	89.75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	98.75
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyereséj sorsjegy-kölcsön	— — —	223.75
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — —	172.—
Osztrák járdék papirban	— — —	100.10
Osztrák járdék ezüstben	— — —	100.50
Osztrák járdék aranyban	— — —	1.20
Osztrák korona járdék	— — —	100.50
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	157.—
Osztrák mszgyar bankrészvény	— — —	16.45
Magyar hitelbank részvény	— — —	777.—
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	6.79—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	66250
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	190.5
Német hirodalmi márka	— — —	11.7.15
London vista	— — —	23995
Páris vista	— — —	98.35
márkás 20 arany	— — —	23.43

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

A „Nagyváradí Hitelbank“

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamattal és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsonöket nyujt,

melyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölcsonkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölcsonöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskékre és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett **5°-os** kamatot összeg után fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad. **Az igazgatóság.**

Nagy magtár kiadó.

Várad-Velenczén a volt, Weinberger-féle telepen. Ertekezhetni a KALAPGYARBAN Friedländer Hermannál. Telefon: 143.

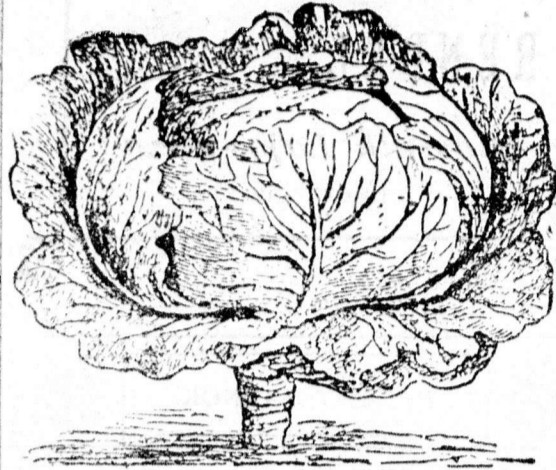
HIRDETÉSEK

jutányos árban felvételnek a

„TISZÁNTÚL“
kiadóhivatalában.

Alapított: 1850-ben.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönségnek ajánlani *legkittünőbb*

MAGVAIMAT.

Valódi eredeti kítettett

takarmányrépa-fajokat.

Valódi oberndorfi kerek sárga; Mammuth óriás, vörös, ecken-dorfi, Olajbogyó palaczkalaku, hosszú.

Államilag vizsgált arankamentes francia és magyar luczerna, stíriai vörös lóhere.

Pázsit diszfü-vegyülék.

Angol perje, muhar, бүкőny, paprika-köles, len- és kendermag.

Különféle gazdasági magvak.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a legnagyobb készséggel várva maradok

kiváló tisztelettel

DELL'ORTO KÁROLY

magkereskedése

a „ZÖLD KOSZORU“-hoz
Nagyvárad, Szt.-László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan feljesítek csomaglási költség nélkül.

Uj kefeüzlet.

Tisztelettel van szerencsém a nagy érdemű közönség tudomására hozni hogy a Zöldfa-utczába több években át *fennálló kefe-üzletemet Szent-László-térre, Rimanóczy házba, a Holdas templom mellé helyeztem át.* Ezekután a n. é. közönséget felkérem hogy szives párt fogásokkal szerencsételni sziveskedjenek.

Tisztelettel.

Bauer Victor,
kefe-kötő mester

Nagyvárad város polgármesterétől.

Felhívás pályatervek készítésére.

Nagyvárad thjf. város törvényhatósági bizottságának 1904. évi április hó 18-ik napján 120—4313. szám alatt hozott határozata folytán pályázatot hirdetek a város tulajdonát képező és Nagyváradon a Szt. László-téren fekvő »Fekete Sas«-szálloda ujjáépítéséhez szükséges 1:200 léptékű vázlatos tervek és tájékoztató költségvetések elkészítésére.

Az építési programot és a feltételeket összes mellékleteivel a városi mérnöki hivatal fogja a jelentkezőknek rendelkezésére bocsátani.

A pályázatban csak magyar állampolgár vehet részt.

A pályaművek közül a három legjobb munka a bíráló bizottság döntéséhez és javaslatához képest sorjában 1600 korona, 1200 korona és 800 korona pályadíjjal jutalmaztatik. A város fenntartja magának a jogot, hogy egyes nem jutalmazott terveket 500 koronáért megvehesse.

A jutalmazandó vagy megvett munkákkal a város szabadon rendelkezik, azok a város tulajdonába mennek át.

A kivitelre kerülő terv tulajdonosa köteles lesz az építmény részletes kiviteli terveit, amennyiben ezzel őt a város megbizzza 5400 koronáért a város részére elkészíteni.

Pályázati határidő 1905. szeptember hó 30-ik napjának déli 12 órája.

A tervek jeligével ellátva a lepecsételt s a pályázó teljes címét tartalmazó jeligés levelekkel együtt Nagyvárad város polgármesteri hivatalához nyujtandók be.

Nagyvárad, 1905. évi márczius hó 16-án.

Rimler Károly,
polgármester.

Vidéki és helybeli telefon 63.

NÁDOR HENRIK és TÁRSA czipő nagyraktára

NAGYVÁRADON, Kereskedelmi-palota.

Van szerencsénk a n. é. vevőközönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a tavaszi idényre megérkeztek kitünő minőségű női-, férfi- és gyermek-czipők óriási választékban, feltünő olcsó sabott árak mellett kaphatók csakis **Nádor Henrik és Társa** kizárólagos czipő nagyáruházában (Nagypiacz-tér Kereskedelmi-palota.)

Vidéki és helybeli telefon-rendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Szolid kiszolgálás.

Szabott árak.